

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 3. Vitium forte, & vix curabile. Ex Veteri. Novo. Patribus, & alijs.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79340)

lit, quò locò generatur; ita latè omnia depalcitur, & exsugit, ut non arbores, non plantas, ferat terra, quæ aurum producit. Did. Niss. Dom. 1. Quadr. §. 6.

Avara auri, aut dignitatis cupiditas de cognatorum funere gaudet. Naxera in fol. 2.

In usurarii cuiusdam divitis exequiis S. Antoninus concionaturus, thematis locò accepit illud ex Evangelio: *ubi est thesaurus tuus &c.* Sub concionem autem inter cætera ait: mortuus est hic dives, & sepultus in Inferno. Ite ad thesaurum ejus, & in illius medio invenietis cor ejus; corpore jam humato. Abierunt hominis parentes, & amici, & cor adhuc calidum in medio nummorum inveneruat. Surius 13. Junii c. 28.

Avarus paralyti percussus loquelam amiserat. Religiosi hortabantur ad confessionem, communionem; sed nullum signum impetrarunt: quidam astantem ait: ego citò ab eo habeo signum, & appositum manum ad eistam, quæ erat ad pedes ejus, pecuniâ plenam, quasi volens eam aperire; & statim quasi expergesfactus, capite erecto, voce, & vultu, triste signum vitæ ostendit. Dum verò de Deo, & animæ salute, esset sermo, quasi mortuus jacebat. Summa prædic. Alius, cum sentiret manum sacerdotis inungentis eum ait: quis tangit bursam meam? cor enim ejus plus erat in bursa, quam circa Sacramenta. Alius cum moneretur recipere viaticum, noluit. Et ecce subito venit ex angulo domus diabolus in forma buffonis, ore denarium portans; ad cujus adventum ager os aperiens, denarium recepit, quò stranguatus. Id.

Ubi sunt, qui argenti filios &c. ad inferos descenderunt. Baruch. 3. 16. 18. 19.

§. III.

Avaritia vitium forte, & vix curabile.

Ex Veteri.

Tollite in aures. Ex. 32. 2. Furorem ut fallat Aaron, petit aurum. Oleaster: summa prudentia est, difficilia petere, ut sic rerum difficultate retractus ab incepto desistat. Luc. de Velloso in Judith 7. paran. 45.

Prohibuit Josue c. 6. 18. nè quis de præda Jerochintina quidquam contingeret; sed Acham inter præceptum divinum, & opimum spoliū, constitutus, hoc illi anteposuit; *pallium coccineum, argenti filios, regulam auream furatus.* Jos. 7. 21. S. Ambrosius l. 2. de offic. cap. 26. JEsus Nave, qui potuit solem sistere, nè procederet, avaritiam hominum non potuit sistere, nè serperet. Mendoza in l. 1. Reg. c. 3.

Avaritia in capite omnium. Amos 9. 1. Dicitur esse in capite omnium, quia omnibus dominatur, omnia possidet: omnes enim caput, sensus, curas omnes eò intendunt, ut iniquis lucris se ditent. Sic Thren. 1. 5. dicitur:

facti sunt hostes ejus in capite; id est, hostes dominati sunt Jerosolyma. Avaritia ergo est in capite, non in calce; quia caput, id est, phantasiā, animūque occupat; itaque illi infixā est, ut vix evelli possit; quia tenet arcem mentis, indeque quasi regina, imò quasi Dea, omnibus cogitationibus, sensibus, potentis, membris, & actibus imperat, tanquam mancipiis. Corn. a Lap. hic.

Ex Novo.

Hec omnia tibi dabo, si cadens adoraveris me. Matth. 4. 9. Post hanc tentationem fugatur; quia omnem consummārat tentationem, nullamque telum supererat. Et quando jaculum intorsit libidinis, otii, invidia? Nimirum radix malorum avaritia est; quā Christus cum vinci non posset, victoriam demon desperavit. Oliva l. 12. Strom. hic. Quasi omnibus vitis fortiozem, pecuniarum cupiditatem, postremo locò posuit; extremum illud reservans, quasi quod omnibus valentius esse judicavit. Jo. de Pinna in Ecclesiasticum c. 7. Tentavit diabolus Christum in deserto de calamitate, in templo de superbiæ vanitate, in monte de cupiditate. His tribus tentationibus impugnatur adhuc quotidie Fideles, &c. Significatæ autem sunt in leone, urso, & gigante, quos occidit David; sicut legitur 1. Reg. 17. 34. 50. Per leonem superbia; per ursum, qui mel sequitur, concupiscentia; per gigantem, qui quasi insuperabilis videbatur, avaritia significatur: quia avaritia quasi insuperabilis est. S. Bonav. l. 3. D. 1. Quadr.

Tunc videns Judas, quia damnatus esset. Matth. 27. 3. Quanta molitus est Christus, ut avarissimum Judam converteret, lavando pedes, præbendo Eucharistiam, admittendo ad osculum; nec tamen pro voto res accidit. Quanta vis avaritiæ! S. Chrysost. hom. 68. in Matth. in ipso prodicionis momento & osculari ab eo se sustinuit; sed nihil hinc consecutus est. Tantis certè, tamque incredibilis avaritiæ furor est: hæc enim illum & proditorem nequissimum, & sacrilegum nefandissimum fecit. Audiat hæc omnes avari, quique gravissimò Judæ morbo laboratis! quotidie ille cum eo erat, qui non habebat, ubi caput suum reclinarat; & quotidie verbis, & operibus, instruebat, ut non argentum non aurum, non duas tunicas habere vellet; & tamen reprimere se non potuit. de Pinna in Ecclesiasticum c. 8. Juxta V. Bedam, & Bonav. Isariotes interpretatur memoria mortis. Tam ingens fuit ejus avaritia, ut ipsa etiam mortis memoria, proprio nomini infixā, cohiberi nequiverit. Sylveira in Matth. 10. q. 19.

Hodie mecum eris in paradiso. Luc. 23. 43. Latroni primum aditus ad paradysum referatur: Cherubim flammeum gladium primum evadit latro. Nempe, ut vult S. Chrysost. hom. 5. in Luc. ideo latro primus inducitur; ut, quam facile aditus reliquis peccatoribus pateat, noscamus. Si enim latro aliena appetens paradysum intrat;

intrat; quid dubitandum de reliquis? Pinna in Ecclesiast. c. 7. Nemo est, qui potest excludi, quando receptus est latro. S. Ambr. in Psal. 39. Altus hic sensus; q. d. tam difficile est hominem avarum absolvere; ut qui latronem liberavit, ostenderit, posse se aliorum morbos curare. Id. in Ecclesiast. 1. Ethologia 3.

Audiens autem Ananias hac verba, cecidit, & expiravit. Act. 5. Cur hic tam severum, in reliquos mitis, se exhibuit Petrus? quia spes non erat de correctione. S. Ambros. serm. 57. In Anania si avaritiam Petrus potuisset corrigere, non punisset; sed dum illum punit, alios corrigit. Id. in Eccl. c. 7. Colligimus, non necessario correctionem præcedere debere, quando nulla spes est emendationis. Lorus hic.

Disputante Paulo de justitia; & de judicio futuro, iremefactus Felix, respondit &c. Act. 24. 25. Perterresit; non tamen petit ab eo instrui, quomodo se ad iudicium parare possit. Cur? quia avarus. *Simul & sperans, quod pecunia ei daretur à Paulo; propter quod & frequenter accersens eum loquebatur cum eo.* v. 26. Isidorus Clarius in act. 2. cernis, ut futuri iudicii mentio, ac memoria, etiam gentilem virum perterrefaciat. Sed nihilominus etiam illud observes; pecuniæ cupiditas quanto ad salutem hominibus sit impedimento. Sperabat, quod pecunia ei daretur à Paulo; nec quærebatur instrui, quod pacto stare intrepidus ante illud tribunal, cujus appellatio illum ita perterrefecerat; & tantâ re neglectâ, frequentius accerserat Paulum; & cum eo versabatur, ob solam accipiendæ pecuniæ spem. Navar. Elect. Sacra. l. 2.

Ex Patribus, & aliis.

Corporum amorem; ut qui acris quidem sit; at celeriter extinguatur, pictores eam ob causam cum facibus; ac pennis; depingunt; quod nunc libidinem inflammet, nunc rursus satietatis tædiò avolet. At pecuniarum amorem nemo aut effingere ausus est, aut pingere. Cujus rei hæc fortasse ratio est: quia ne amor quidem est, sed inflammabilis furor. Aut hæc fortasse: quod nec fingi, nec pingi potest. Quin ne pennas quidem haberi expleri enim nescit, satietatem ignorat. Tantum vero ab eo abest, quod ut pennas habeat (quibus satietas, atque tædiû, designatur) ut, ne pedes quidem vir ullus cordatus illi tribuere queat: neque enim incedere, aut ab eo; qui captus eâ est; demigrare potest. S. Isidorus Pelus. l. 2. ep. 234.

Avaritia morbus ejusmodi est malum, ut vix unquam eò liberari possis. Et quemadmodum hæc semper virens, atque frondens, hedera adscitas arepens arbores valide circumvolvitur, & adheret, ac ne ramis quidem fatiscensibus, aut arefactis, recedit; nisi quis flexus istos, & anguineos quasi gyros ferro secet. S. Asterius hom. 3. adv. avarit.

Multos equidem novi, qui, etiam cum in morbo cubant, pecuniam salute suâ magis amant, & assument. Id. ibid. Quotidianam vitæ experientiam interrogabo; cujusmodi fera sit avaritia? quàm ægrè, quos semel prehenderit,

Polyanth. Sacra. Tom. I.

elabi sinat; ut vegeta semper, ac valida; nunquam debilitetur, atque deficiat. Id. ibid.

Pecuniæ amor morbus est mirè per vicax, expugnatur difficilis, denique & perniciosus. S. Antoniochus Abbas S. Lauræ. hom. 8.

Avaritia difficile est, ut unquam curetur. S. Hier. cum cætera vitia senescant in homine, sola avaritia juvenescit. S. Thom. Dom. 21. Pent.

In pluribus semimortuis videre est adhuc viventem concupiscentiam Mundi; frigescent membra; & servet avaritia; vita finitur, & ambitio protrahitur. Gueric. f. 3. de Adv. Dom.

Novi etiam fratrem diviti in extremis poenitentiam suadentem; fuerat enim ultra 30. annos absque confessione; respondit æger: quanti ascendit centenarium piperis? fratre autem ad verba salutis redeunte, respondit: & centenarium lanæ quantum valet? fratre repetente poenitentiam; resp. estne bonum forum de cinnamomo? & saccharo? oh! mercantia hodie nihil valet! Frater ait: dilecte, volo, ut his dimissis, cum sis in extremis; jam de anima tua cures confitendo. Tum ille voce magnâ: non possum, non possum! non possum! quibus dictis cum diabolo expiravit. S. Bernardinus Sen. f. 13. Artic. 2.

Avarus quidam emerat magnam copiam frumenti; & venit penuria annonæ, & ascendit sextarius ad 30. solidos; & suadenti uxori, filiisque; ut id venderet; occasionem adesse ingentis lucri, reposuit: sciat, adhuc plus valebit. Et venit fertilitas; & diminutum pretium frumenti ad 10. solidos. Quod ille audiens insaniit, factus in Deum blasphemus. Uxor reperiens totum palidum; & quasi mortuum, quærit; qui haberet? respondit, 10. solidos. Recordare Passionis Christi, resp. 10. solidos. Amici suadebant meliorem frugem; resp. 10. solidos. Venit Sacerdos monens de contritione, & confessione; resp. 10. solidos. Denique cum suis 10. solidis misere expiravit. S. Vinc. Ferr. f. 2. de avarit.

Avaritia fortissima catena est ad tenendos homines. Si quæras, cur homines pecuniæ dediti sapissimè aliis careant vitiis, casti sint; & bene morati? Resp. Anastasius Nicaen. q. in Scripturam: casti sunt aliqui à Deo protecti, aut cum sint frigida natura; aut superbiam, aut avaritiam habentes, & despecti à Sathana: utpote quod avaritia sufficiat supra omnia vitia ad eos reddendos obnoxios æterno supplicio. Bæza Evang. hist. t. 2. l. 6. cap. 5. de Matthæi vocat. §. 1.

Senex dives in morte loquelam amiserat per duos dies. Præsentem mortuum, vel morti proximum putantes, clavibus acceptis voluerunt cistam aperire, in qua nummi erant; quod ut vidit, dixit: adhuc vivo! adhuc vivo! Pro pecunia loquax, pro confessione mutus. Summa Prædic. Avaritia.